
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۲۸۲

فَضْلِ

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۲۸۲، «فضض» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «فضض» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «فضض» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۲۸۲
ریشه	فضض
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۸۸

فهرست مشتقات

۱. الْفِضَّةُ (۱)   ۲. الْفِضَّةُ (۱)   ۳. انْفَضُّوا (۱)   ۴. انْفَضُّوا (۱)   ۵. لَانْفَضُّوا (۱)   ۶. يَنْفَضُّوا (۱)
۴. فِضَّةٌ (۴)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ارض (۱)	۱۹. بیت (۱)	۳۷. ذهب (۲)	۵۵. صد (۱)	۷۳. قوم (۱)
۲. استبرق (۱)	۲۰. تجر (۲)	۳۸. ربب (۱)	۵۶. طهر (۱)	۷۴. کثر (۱)
۳. اکل (۱)	۲۱. ترک (۱)	۳۹. رحم (۲)	۵۷. طوف (۱)	۷۵. کفر (۱)
۴. الله (۱۰)	۲۲. ثوب (۱)	۴۰. رزق (۱)	۵۸. ظهر (۱)	۷۶. کنز (۱)
۵. الم (۱)	۲۳. جعل (۱)	۴۱. رسل (۱)	۵۹. عذب (۱)	۷۷. کوب (۱)
۶. اله (۱۰)	۲۴. حبب (۲)	۴۲. رهب (۱)	۶۰. عرج (۱)	۷۸. کون (۳)
۷. امر (۱)	۲۵. حبر (۱)	۴۳. رئی (۱)	۶۱. عزم (۱)	۷۹. لهو (۲)
۸. امم (۱)	۲۶. حتی (۱)	۴۴. زین (۱)	۶۲. عفو (۱)	۸۰. لین (۱)
۹. امن (۱)	۲۷. حرث (۱)	۴۵. سبل (۲)	۶۳. علو (۱)	۸۱. متع (۱)
۱۰. انس (۳)	۲۸. حسن (۱)	۴۶. سقف (۱)	۶۴. غفر (۱)	۸۲. مول (۱)
۱۱. انن (۲)	۲۹. حلی (۱)	۴۷. سقی (۱)	۶۵. غلظ (۱)	۸۳. نسو (۱)
۱۲. انی (۱)	۳۰. حول (۱)	۴۸. سمو (۱)	۶۶. فظظ (۱)	۸۴. نعم (۱)
۱۳. اوب (۱)	۳۱. حی (۱)	۴۹. سندس (۱)	۶۷. فقه (۱)	۸۵. نفق (۳)
۱۴. ای (۱)	۳۲. خزن (۱)	۵۰. سور (۱)	۶۸. قدر (۲)	۸۶. وحد (۱)
۱۵. برق (۱)	۳۳. خضر (۱)	۵۱. سوم (۱)	۶۹. قرر (۲)	۸۷. وکل (۲)
۱۶. بشر (۱)	۳۴. خیر (۲)	۵۲. شرب (۱)	۷۰. قلب (۱)	۸۸. وله (۱۰)
۱۷. بطل (۱)	۳۵. خیل (۱)	۵۳. شهو (۱)	۷۱. قنطر (۲)	
۱۸. بنو (۱)	۳۶. دنو (۱)	۵۴. شور (۱)	۷۲. قول (۲)	

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۱۴} زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْخَرْبِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاِبِ
۲. {آل عمران - ۱۵} قَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ
۳. {التوبة - ۳۴} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْأَخْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
۴. {الزخرف - ۳۳} وَلَوْ لَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ
۵. {الجمعة - ۱۱} وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ
۶. {المنافقون - ۷} هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَيَّ مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
۷. {الإنسان - ۱۵} وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآيَاتِهِ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا
۸. {الإنسان - ۱۶} قَوَارِيرٍ مِنْ فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا
۹. {الإنسان - ۲۱} عَلِيَّهُمْ فِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّو أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا